

33. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2026.
B-KATEGORIJA SREDNJIH STRUKOVNIH I UMJETNIČKIH
ŠKOLA
PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 30

Potpis članova državnog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 120 minuta.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Odgovori trebaju biti usklađeni s normom hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja zadataka za provjeru geografskih vještina ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje i priborom za izradu: grafitna olovka, kemijska olovka, dva trokuta ili ravnalo i trokut, šiljilo, gumica za brisanje, kalkulator, milimetarski papir i drvene bojice. Na svaku stranicu zadataka za provjeru geografskih vještina upišite zaporku. Prije rješavanja zadataka provjerite broj stranica. Zadatci s milimetarskim papirom imaju osam stranica.

Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrtu jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena.

Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

1. Dovršite Tablicu 1. tako da je dopunite podacima koji nedostaju i dopunite rečenice ispod tablice.

Tab. 1. Udio korisnika interneta u odabranim državama svijeta od 1999. do 2024.

Država	1999. (____)	2004. (____)	2009. (____)	2014. (____)	2019. (____)	2024. (____)	Apsolutni porast (1999. – 2024.)
Afganistan	0	0	4	7	18	18	
Dominikanska Republika	1	9	28	50	80	91	
Brazil	2	19	39	55	74	84	
Danska	31	81	87	96	98	100	
Kenija	0	3	6	17	23	35	
Saudijska Arabija	0	10	38	65	96	100	
Svijet	-*	-*	25	37	53	68	

Izvor: Svjetska banka, 2025.

(https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS?most_recent_year_desc=true)

* - nema podataka

1	
---	--

a) Na šest crta u nazivima od drugoga do sedmog stupca tablice upišite odgovarajuću mjernu jedinicu.

3	
---	--

b) U (osmi) stupac **apsolutni porast (1999. – 2024.)** izračunajte apsolutnu razliku postotnih poena i upišite podatke koji nedostaju.

Prostor za računanje

2	
---	--

c) Izračunajte relativni porast (1999. – 2024.) za Dominikansku Republiku i Brazil.

Relativni porast udjela korisnika interneta u Dominikanskoj Republici iznosi _____ posto, dok relativni porast u Brazilu iznosi _____ posto.

Prostor za računanje

1	
---	--

d) Ime je države koja ima najveći apsolutni porast u udjelu korisnika interneta od 1991. do 2024. _____.

1	
---	--

e) Ime je države koja ima najmanji apsolutni porast u udjelu korisnika interneta od 1991. do 2024. _____.

2	
---	--

f) Države u tablici koje imaju više korisnika interneta na 100 stanovnika od svjetskog prosjeka su

_____.

a države u tablici koje imaju manji udio korisnika interneta od svjetskog prosjeka su

_____.

2. Prema tabličnim podacima iz 1. zadatka s pomoću geometrijskog pribora, olovke i bojica na milimetarskome papiru izradite (više)linijski dijagram koji prikazuje kretanje udjela korisnika interneta u odabranim državama svijeta od 1999. do 2024. godine prema sljedećim uputama, uzevši u obzir pravila geografskih grafičkih metoda:

- orijentacija milimetarskog papira: papir orijentirajte tako da ćete os x ucrtati uz dulji rub papira, dok os y ucrtajte uz kraći rub papira.

1	
---	--

a) Os x: početak osi x se nalazi 1,5 cm od kraćeg ruba milimetarskog papira i 4,5 cm od duljeg ruba milimetarskog papira, a treba završavati na mjestu oznake posljednje godine; prvu oznaku ucrtajte tako da je udaljena od početka osi x (odnosno od osi y) 1 cm; svaki sljedeći razmak između pojedinih godina iznosi 3 cm; uz oznake upišite samo godine iz Tablice 1. (bez apsolutnog porasta)

1	
---	--

b) Os y: početak osi y nalazi se 1,5 cm od kraćeg ruba milimetarskog papira i 4,5 cm od duljeg ruba milimetarskog papira, a treba završavati na mjestu oznake posljednjeg udjela; prvu oznaku ucrtajte na mjestu početka osi y (odnosno osi x); ucrtajte oznake tako da 1 cm predočava 10 %; uz oznake upišite pripadajuće podatke.

1	
3	

c) Imenovanje osi: osi dijagrama imenujte prema pravilima geografskih grafičkih metoda.

d) Linije na dijagramu:

d1) Iznad svake godine zelenom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Saudijskoj Arabiji i te točke spojite ravnom linijom.

d2) Iznad svake godine crvenom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Danskoj i te točke spojite ravnom linijom.

d3) Iznad svake godine plavom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Dominikanskoj Republici i te točke spojite ravnom linijom.

d4) Iznad svake godine žutom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Brazilu i te točke spojite ravnom linijom.

d5) Iznad svake godine crnom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Keniji i te točke spojite ravnom linijom.

d6) Iznad svake godine narančastom bojom označite točku s udjelom korisnika interneta u Afganistanu i te točke spojite ravnom linijom.

1	
---	--

e) Tumač znakova: tumač treba biti pravokutnik dimenzija 7 cm (širina) x 7 cm (visina) čiji gornji lijevi kut treba biti smješten na 18 cm udaljenosti od osi y i na njoj označenog broja 90, a 12,5 cm od dužeg donjeg ruba milimetarskog papira – u sljedećem tekstu veliki pravokutnik; unutar velikog pravokutnika ucrtajte šest linija dužine 2 cm tako da početak prve linije bude udaljen 0,5 cm od lijevog ruba i 1,5 cm od gornjeg ruba pravokutnika

tumača; svaka sljedeća linija treba biti 1 cm ispod gornje linije u tumaču znakova; pored linija upišite njen naziv; iznad najgornje linije, a unutar velikog pravokutnika tumača upišite: „Tumač znakova“.

1	
---	--

f) Potpis i izvor podataka: ispod linijskog dijagrama upišite odgovarajući potpis u jednome opisu/rečenici (što, gdje i kada); ispod potpisa upišite izvor podataka.

8	
---	--

g) Analiza: na temelju kreiranoga linijskog dijagrama odgovorite na pitanja i dopunite rečenice:

g1) Ime je države koja je imala najubrzaniji razvoj digitalne infrastrukture i najsnažniji tehnološki napredak od 1999. _____.

g2) Ime je države koja ima najsporiji rast digitalizacije od 1999.
_____.

g3) Koliko je država u barem jednom periodu od 1999. godine imalo stagnaciju udjela korisnika interneta? _____

g4) Koliko je država u barem jednom periodu od 1999. godine imalo pad udjela korisnika interneta? _____

g5) Država koja je u jednom periodu imala najveći skok, odnosno apsolutni porast udjela korisnika interneta je _____. Period se odnosi na razdoblje između _____ i _____ godine, a razlika dvaju udjela tih godina u tom periodu iznosi _____ postotnih bodova.

Prostor za računanje

g6) Imena dviju država u kojoj svi stanovnici koriste internet su

_____ i _____.

g7) Ime je države u kojoj manje od petine stanovnika koristi internet

_____.

g8) Ime je države koja u posljednjih pet godina nije pokazala napredak u digitalizaciji i razvoju infrastrukture _____.

3. Prema tabličnim podacima iz 1. zadatka i/ili izrađenog linijskog dijagrama s pomoću olovke i bojica izradite tematsku kartu koja prikazuje udio korisnika interneta u odabranim državama svijeta 2024. godine prema sljedećim uputama, uzevši u obzir pravila geografskih grafičkih metoda:

3	
---	--

a) Izrada karte:

a1) države koja imaju više od 75 % korisnika interneta obojite na karti zelenom bojom.

a2) države koje imaju između 51 i 75 % korisnika interneta obojite na karti žutom bojom.

a3) države koje imaju između 26 i 50 % korisnika interneta obojite na karti narančastom bojom.

a4) države koje imaju jednako ili manje od 25 % korisnika interneta obojite na karti crvenom bojom.

1	
---	--

b) Tumač znakova: tumač treba biti ucrtan unutar Indijskog oceana (s mogućnošću prelaska u Južni ocean) i treba biti pravokutnik dimenzija 5 cm (širina) x 5,5 cm (visina) – u sljedećem tekstu veliki pravokutnik; unutar velikog pravokutnika ucrtajte četiri manja pravokutnika dimenzija 1 cm (širina) x 0,5 cm (visina) tako da prvi pravokutnik bude ucrtan 0,5 cm od lijevog ruba i 1,5 cm od gornjeg ruba velikog pravokutnika; svaki sljedeći pravokutnik treba biti 0,5 cm ispod gornjeg pravokutnika u tumaču znakova; pored pravokutnika upišite odgovarajuće vrijednosti iz zadatka 3.a); iznad najgornjeg pravokutnika, a unutar velikog pravokutnika tumača upišite: „Tumač znakova”.

b3) Iznad najgornjeg malog pravokutnika, a unutar velikog pravokutnika upišite: „Tumač znakova”.

1	
---	--

c) Naslov i izvor podataka: ispod karte upišite odgovarajući naslov u jednome opisu/rečenici (što, gdje i kada); ispod naslova karte upišite izvor podataka.

